

8916 - Hanımının hac nafakasını (masraflarını) kocanın üstlenmesi gerekir mi?

Soru

Bir müslümanın, hac için yeterli mala sahip ise, hanımını hacca göndermesi kendisine farz mıdır?

Detaylı cevap

Koca zengin olsa bile, hanımının hac nafakasını üstlenmesi kendisine farz değildir. Bu, koca için, karşılığında ecir kazanacağı, terki hâlinde ise günahkâr olmayacağı müstehap bir davranıştır. Zirâ Kur'an ve sünnetten bunun gerekli olduğuna dâir hiçbir delil gelmemiştir. İslâm dîni, kadına, kendi malı olması için mehir tayin etmiş ve malını dilediği gibi harcamasını kendisine mübah kılmıştır.

İslâm dîni, kocaya, (hanımına güzellikle infakta bulunmayı farz kılmış, fakat hanımının borçlarını ödemeyi veya zekâtını vermeyi veyahut da hanımın hac masraflarını ödemesini kocaya farz kılmamıştır.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Hac farîzasını edâ edemedi vefat etmiş hanımının yerine haccedecek birisini vekil tayin eden koca, bundan dolayı ecir alır mı?" diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Kocanın,hanımının adına hac ibâdetini istediği şekilde daha mükemmel olması için bizzat kendisinin yapması daha fazîletlidir..."

Sonra devamla şöyle demiştir:

"Kocanın, hanımının yerine haccetmesi gerekip-gerekmediğine gelince, bu, kocanın üzerine gerekli (yani farz) değildir."İbn-i Useyîm, "Aylık Buluşma", 34. Buluşma, Soru no: 579

Hanımının ölümünden sonra onun hac borcunu yerine getirmek kocanın üzerine farz olmadığına göre, aynı şekilde hanımı hayattayken de ona hac ettirmek kocaya farz değildir.

Bu farz olup-olmaması yönündendir. Hanımına iyilikte bulunmak ve hüsn-ü muaşeret yönüne gelince, eğer koca bunu yaparsa, şüphesiz Allah Teâlâ iyilikte bulunanların ecrini asla zâyi etmez ve kocaya, hanımın haccının sevâbını da yazar.

Fakihler -Allah onlara rahmet etsin- bu konuda şöyle demişlerdir:

"Koca, hanımının haccını kasten ifsad ederse, bu takdirde hanımın hac nafakası, kocanın üzerine farzdır. Tıpkı hac sırasında birinci tehallülden (helallikten) öncehanımını cimâya zorlayan ve zorla onunla cimâ eden kocanın yaptığı gibi."

Değerli âlim Abdulkerim Zeydan bu konuda şöyle demiştir:

"Hac nafakasını kocanın üstlenmesi veya bu nafakaya kocanın ortak olması (nafakanın bir kısmını kocanın üstlenmesi), kadının, kocasının üzerindeki haklarından değildir." "el-Mufassal fî Ahkâmi'l-Mer'eh", c: 2, s: 177.

Değerli âlim Elbânî'ye -Allah ona rahmet etsin- bizzat bu mesele sorulmuş, bunun üzerine o şöyle demiştir:

"Hanımının hac nafakasını ödemek, kocanın üzerine farz değildir. Bu, koca hakkındaki hükümdür. Kadına gelince, yanında hac farîzasını edâ edecek kadar yeterli malı varsa, kadının hac etmesi farzdır. Eğer malı yoksa, hac kendisine farz değildir."

Allah Teâlâ en iyi bilendir.